

Zuiako Udala
Ayuntamiento de Zuia

IRUZURRAREN AURKAKO NEURRIEN PLANA, EUROPAKO BEEP FUNTSEN BETEARAZPENEAN PARTE HARTZEAGATIK

1. Sarrera.

Iruzurra eta ustelkeria fenomeno sozial, politiko eta ekonomiko konplexuak dira, eta herrialde guztiei eragiten diete. Ustelkeriak erakunde demokratikoak ahultzen ditu, garapen ekonomikoaren erritmoa murrizten du eta gobernuaren egonkortasuna kaltetzen du.

Zuiako Udalak (aurrerantzean, "Udalak" edo "entitateak") konpromisoa hartzen du iruzur, ustelkeria edo eroskeria ekintzat har daitezkeen jokabideen aurrean tolerantziarik ez izateko, bai alderdi publikoari dagokionez, bai pribatuari dagokionez; eta bere gain hartzen du iruzurraren eta ustelkeriaren aurka modu guztietan borrokatzeko konpromisoa, estortsioa eta eroskeria barne, eta, xede horretarako, politika zehatzak garatzeko konpromisoa.

Udalak bere gain hartzen du ustelkeriaren eta iruzurraren aurkako erronkan aktiboki parte hartzeko erantzukizuna, bere jarduera-eremu guztietan. Eta iruzurrari eta ustelkeriari aurre egiteko konpromisoa hartzen du, Udala osatzen duten pertsona guztien jokabidea gidatu behar duten arauak, prozedurak eta printzipioak ezarriz. Horren ildotik, Udalak iruzurraren eta ustelkeriaren aurkako honako politika hau onartzen du (aurrerantzean, "Politika").

Iruzurra prebenitzeko Politika honetan aurreikusitako mekanismoek ezin dute, berez, Udalerako kaltegarria den egoerarik edo gertaerarik ez egotea guztiz bermatu. Haren eraginkortasuna harengobernu-organoak zehazten duen tonu etiko edo moralaren arabera izango da, bai eta berorren betetze-kulturaren transmisio eraginkorraren arabera ere, Udalaren eta hura osatzen duten pertsonen azken interesa islatzen dutenak.

Politika honi I. eranskin gisa erantsi zaio Udalak irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduen inguruan hartutako iruzurraren aurkako konpromiso instituzionala. Agindu horren bidez, Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (aurrerantzean, "Agindua") kudeatzeko sistema eratu zen, eta konpromisoa hartu zen iruzurra, ustelkeria eta balizko interesa-gatazken kudeaketa okerraren ondorioz sortutako ondorioak prebenitzeko neurriak ezartzeko.

2. Politikaren helburuak.

Iruzurrari, eroskeriari, ustelkeriari eta interes-gatazkei aurre egiteko, beharrezkoa da Udalak neurrien plan bat izatea, bere helburuak argi dituen iruzurraren aurkako politika batetik abiatuta. Horren arabera, politika honen helburua da iruzurraren eta ustelkeriaren aurkako borrokarako jarraibideak definitzea, Udalak bere gain hartutako printzipio eta jokabideekin bat etorriz. Horiek Kode Etikoa batean arautuko dira (aurrerantzean, "Kode Etikoa").

Politikaren helburua da Udalak iruzurrarekiko, ustelkeriarekiko, eroskeriarekiko eta interes-gatazkekiko tolerantziarik ez duela erakustea. Horretarako, hura goiz prebenitu, detektatu eta kudeatzeko prozedurak arautuko ditu, erabakiak hartzean benetako kultura etikoa sustatuz.

Politika horrek, era berean, Udaleko gobernu-organoaren konpromisoa eta laguntza argia adierazten du, modu batera edo bestera sustatu, kudeatu edo parte hartzen duen jarduera guztietan betetze-kultura sustatzeko.

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

Politika horren esparruan, edozein forma edo lotura juridiko edo instituzionalen pean, Udalean edo Udalerako. zerbitzuak ematen dituzten pertsona guztiek osotasun eta gardentasunez jokatu behar dute beren eginkizunak eta eginkizunak betetzean, eta iruzurrezko, ustelkeriazko edo eroskeriazko ekintzat har daitezkeen jokabideak saihestu eta jazarri behar dituzte, bai sektore publikoan, bai pribatuan.

Era berean, eta irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren 6. artikuluan xedatutakoari jarraikiz, zeinaren bidez Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (BEEP) egituratzen baita, Udalak iruzurraren aurkako neurrien plan bat egingo du, dagokion jarduera-eremuan BEEPtik datozen funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabili direla bermatzeko eta aitortzeko, zehatz-mehatz, iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkak prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari dagokienez.

3. Aplikazio-eremua.

Politika hori nahitaez bete behar dute Udalean eginkizun ordainduak betetzen dituztenek, hala nola (i) karrerako funtzionarioek, (ii) bitarteko funtzionarioek, (iii) lan-kontratudun langileek (finkoak, mugagabeak edo aldi baterakoak), (iv) behin-behineko langileek eta Udaleko gobernu-organoetako kideek (aurrerantzean, "Hartzaileak").

Udalak espero du hartzaile guztiak, Udalean duten posizioa, titulua edo kargua edozein izanda ere, erne egotea eta modu proaktiboan jakinaraztea iruzur, eroskeria edo ustelkeria kasu bat izan daitezkeen edozein jarduerari buruz.

Era berean, eta Udalak bere eginkizunak garatu eta gauzatzeko eta zerbitzu publikoak emateko beste erakunde eta pertsonak esku hartzea eta parte hartzea beharrezkoa denez, besteak beste, entitate, organismo eta erakunde publiko edo pribatuak, hornitzaileak, kontratistek, azpikontratistek edo laguntzaileak (aurrerantzean, guztiak batera "Hirugarrenak" deituko dira, banaka "Hirugarrena"), horiek guztiak politika honi atxiki beharko zaizkio, edozein gauza egin eta mantendu ahal izateko.

Hartzaileak, Hirugarrenekin eta, bereziki, agintari eta erakunde publikoekin dituzten harremanetan, politika honetan jasotako iruzurraren aurkako konpromisoekin eta iruzurra, ustelkeria eta eroskeria prebenitzeko nazioko eta nazioarteko xedapenekin bat etorritik jardungo dute.

4. Iruzurraren aurkako plana.

Udalak konpromisoa hartzen du neurri egokiak hartzeko, bere jardueren esparruan iruzurrezko, ustelkeriazko edo eroskeriazko ekintzak egiteko aukerak ahalik eta gehien murrizten direla bermatzeko. Osotasun, gardentasun, objektibotasun eta inpartzialtasun printzipioak izango dira nagusi Udalaren kudeaketan, eta, ondorioz, jokabide horiek prebenitzeko, detektatzeko, zuzentzeko eta jazartzeko berariazko barne-mekanismoak eta politikak egiteko konpromisoa hartzen du.

Politika honen helburua da Udalaren iruzurraren aurkako neurriak proportzionalki egituratzea, iruzurraren aurkako zikloaren funtsezko lau elementuen inguruan: jokabide hauen prebentzioa, detekzioa, zuzenketa eta jazarpena.

Horretarako, prebentzio-neurri egokiak eta proportzionatuak hartzea aurreikusten da, egoera zehatzetara egokituta, iruzurraren arrisku baxua maila onargarrira murrizteko, eta dagokeen eta egon litekeen iruzurrarekin lotutako prozesuen, prozeduren eta kontrolen jarraipena egiteko mekanismoak definitzea.

Bereziki, Udalak iruzurraren aurkako hainbat neurri zehaztu eta aplikatuko

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

ditu EBko funtsekin zuzenean edo zeharka lotuta sustatu, izapidetu eta edozein eratan kudeatutako edo partaidetutako finantzaketa-eragiketei dagokienez (aurrerantzean, bakarka nahiz batera "Proiektu" deituko dira).

4.1. Arriskuaren ebaluazioa.

Udalak konpromisoa hartzen du edozein zigor-arriskua izan dezakeen jarduerak identifikatzeko eta, zehazki, iruzurrarekin, ustelkeriarekin eta eroskeriarekin lotutako arriskuak identifikatzeko.

Udalak kudeatzen dituen arriskuak bere jardueraren berezko arriskuak dira, eta bere kudeaketa erabakiak hartzeko prozesuetan integratzen da, bai gobernu-organoen esparruan, bai bere jarduerak kudeatzeari eta eguneroko zerbitzuak emateari buruzkoan, eta bai herritarren aurrean, urteko aurrekontu-prozesuen eta definizio estrategikoko urte anitzeko prozesuen bidez.

Udalak iruzur-arriskuaren, inpaktuaren eta probabilitatearen ebaluazioa egingo du, eta aldian-aldian, bi urtean behin edo urtean behin berrikusiko du, iruzur-arriskuaren arabera. Eta, betiere, iruzur-kasuren bat detektatu bada Udalean bertan edo beste udal batzuetan izandako iruzur-kasuen berri badu, baldin eta iruzur horiek Udalean gerta badaitezke. Edota araudian, prozeduretan edo kudeatzaileetan aldaketa esanguratsuak gertatzen badira. Ebaluazio-prozesu horretan, iruzurraren, ustelkeriaren eta eroskeriaren arriskuak identifikatu, aztertu eta balioetsiko dira, honako helburu hauekin:

- Udalak zentzuz aurreratu ditzakeen iruzur, ustelkeria eta eroskeria arloko arriskuak identifikatzea.

- Arrisku horiekin lotutako arau-hausteen edo delituen irismena, eragina eta probabilitatea aztertzea.

- Identifikatutako arriskuak aztertzea.

- Identifikatutako arriskuak baloratzea.

- Diseinuaren egokitasuna eta dauden kontrolen eraginkortasuna baloratzea.

Udalak bere arriskuak aztertuko ditu, kudeaketa-maila bakoitzean arlo horretan dauden erantzukizunak ezagutu ahal izateko, dauden prozeduren arabera. Ebaluazio hori hainbat iturritan oinarrituta egingo da (formalak eta informalak), Europako jardunbide onenei jarraikiz, bai eta ezarritako prozeduren eta kontrolen eraginkortasuna egiaztatzean eta edozein bidetatik hautemandako desadostasun edo arau-haustek hautematean ere.

Arrisku horiek identifikatu ondoren, arrisku horiek gauzatzea eragin dezaketen kausa errealak eta potentzialak zehaztuko dira, baita arrisku bakoitzaren inpaktu-eremuak eta horien ondorioak ere; gerta litezkeen egoerak ere zehaztuko dira.

Era berean, Udalak arriskuak prebenitzeko eta kontrolatzeko urteko plan bat onartuko du, eta identifikatzen dituen arriskuen tratamendua zehaztuko du. Horretan, argi eta garbi, honakoak azalduko dira: (i) zehaztutako arriskuarekiko muga, (ii) arriskua sortzen duten eragileak, kausak eta ondorioak, eta (iii) arrisku horiek prebenitzeko, detektatzeko, babesteko edo transferitzeko neurri eta kontrol egokiak, urteko kontrol-planaren barruan.

Politika honi II. eranskin gisa erantsi zaio interes-gatazkak, iruzurra eta ustelkeria prebenitzeko Udalak bete duen galdetegia, irailaren 29ko

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

HFP/1030/2021 Aginduan xedatutakoa betez. Agindu horren bidez, Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientziako Plana kudeatzeko sistema eratu zen.

4.2. Iruzzurraren aurkako neurriak. Iruzzurraren aurkako zikloa.

Politika honek Udalak "iruzzurraren aurkako zikloaren" funtsezko lau elementuen inguruan ezarriko dituen iruzzurraren aurkako neurriak egituratzen ditu: prebentzioa, detekzioa, zuzentasuna eta jazarpena.

Iruzzurraren aurkako neurriek legez kontrako ekintza baten etapak hartu behar dituzte, eta horiek prebenitzeko eta detektatzeko arauak, prozesuak eta prozedurak eta horiek betetzen direla kontrolatzeko sistema hartuko dituzte.

Udalak, arriskua kudeatzeko sistema artikulatu eta sendo bat ezartzeak legez kontrako jokabideakeragozten edo, gutxienez, zailtzen dituen arreta eta arduraren garrantziaz eta garrantziaz jabetuta, honako jarduketa hauek egingo ditu:

1. Arriskuen analisia eta ebaluazioa.
2. Kode Etikoa idaztea.
3. Etika edo salaketen kanala sortzea.
4. Salatzaileri zor zaion babesa bermatuko dio, eta salaketa faltsuetatik babestuko da.
5. Interes-gatazkak prebenitzeko Politika idaztea.
6. Oparien Politika idaztea.
7. Ezarritako politikak eta arauak betetzeko programa bat idaztea eta haren jarraipena egitea.
8. Iruzzurraren prebentzioari buruzko prestakuntza eta kontzientziazioa.
9. Iruzzurra Kontrolatzeko Organoa izendatzea.

Iruzzurra Kontrolatzeko Organoak prebentziozko azterketa osoak egin ahal izango ditu. Iruzzurra Kontrolatzeko Organoak modu independentean aukeratuko ditu prebentziozko azterketa osoak zein proiektutan egingo diren, arriskuak ebaluatzeko prozesu zorrotz baten bidez. Horretarako hautatutako proiektuak sakon aztertu behar dira, debekatutako praktiken balizko adierazleak identifikatzeko.

Iruzzurraren, ustelkeriaren, eroskeriaren eta interes-gatazken prebentzio egokia ahalbidetzeko, Udalak Iruzzurraren aurka Borrokatzeko Europako Bulegoaren (IBEB, OLAF ingelesez) irizpideari eta Europako Batzordearen nazioarteko jardunbide onenei jarraituz egingo duen alerta-seinaleen katalogoa hartuko da kontuan.

Prebentziozko azterketa osoen helburuak honako hauek dira:

- Debekatutako jardunbideak goiz prebenitzen eta detektatzen laguntzea;
- Proiektuak beren oinarri, termino eta baldintzen arabera gauzatu diren zehaztea;
- Udalaren funtsak aurreikusitako helburuetarako erabili direla bermatzea; eta
- Politiketan, prozeduretan eta kontroletan hobekuntzak gomendatzea, abian diren proiektuetan eta etorkizunekoetan debekatutako praktiken aukerak

mugatzeko.

Udalak kasu bakoitzean egokitzen jotzen dituen neurri guztiak ezarriko ditu, bere jardueren garapenean eta, bereziki, proiektuen esparruan Hirugarrenetik harremanetan iruzurraren, ustelkeriaren edo eroskeriaren zantzu, alerta edo susmo oro garaiz detektatzeko. Horretarako, iruzur-kasuak kontrolatzeko eta hautemateko sistema eta prozedura egokiak izango ditu.

Udalaren izenean eta onurarako jarduten duten edo jardun dezaketen edo bitartekari izan daitezkeen Hirugarren alderdi guztiei, edo, edozein modutan, harekin zerikusia dutenei, dagozkien arretazko prozedurak aplikatu beharko zaizkie, inguruabarren arabera, eta, horrela, haien jardueradesegoki edo ez-zilegi baten ondoriozko arrisku potentzialak gutxitu beharko dira.

Nolanahi ere, Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legean aurreikusitakoa aplikatuko da. Lege horren bidez, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauen transposizioa egiten da Espainiako ordenamendu juridikora. Halaber, Dirulaguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Legean xedatutakoa aplikatuko da.

Udaleko Ekonomia Arloa debekatutako jardunbideak prebenitzeko eta detektatzeko lehen babes-lerroa da, izan ere, sustatzaile eta mailegu-hartzaile izan daitezkeen berri dute, bai eta kasuan kasuko proiektua gauzatzeko inguruabarren berri ere, eta, beraz, proiektu bakoitzaren balorazio-prozesuan osotasunarekin lotutako arriskuak detektatzeko lehen lerroa da.

➤ **Hirugarrenen hautaketa.**

Hirugarrenaren hautaketa honako arau hauen arabera egingo da, araudi aplikagarriak horretarako aukera ematen duen bitartean:

- Entitateak eskaintzen eskaera bat idatziko du, eta bertan idatziz zehaztuko ditu eskatutako zerbitzuaren ezaugarriak, aurrekontu argi eta homogeneoak lortzeko.

- Enpresa esleipendunari berariaz eskatuko zaio laneko arriskuen prebentzioari eta langileen eskubideei buruzko arauak, iruzurraren eta ustelkeriaren aurkako arauak eta lehia askea babesten duten arauak betetzea.

- Aukeraketa guztietan parte hartuko dute, ahal den guztietan, gutxienez bi hornitzailek eta, ahal dela, hiru hornitzailek, kasuan kasuko kontratazioarako egokien artean, betiere prezioaren, zerbitzuaren kalitatearen eta hornitzailearekiko harreman historikoaren irizpideak kontuan hartuta.

- Berariaz debekatuta dago aurrekontuak eskatzen zaizkien hornitzaileei beste eskaintza batzuei buruzko datu ekonomikoak ematea.

- Proposatutako eskaintzak lortu ondoren, gardentasun eta berdintasun printzipioak aplikatuzaztertu eta baloratuko dira.

- Egokitzen jotzen bada, jasotako eskaintzen baldintzak negoziatuko dira. Baldintzen negoziazioa, eta, bereziki, ekonomikoena, gardentasunez egingo da.

- Azkenik, eskaintzarik onena aukeratuko da.

- Hautaketa-prozesuan, IBEBek eta Europako Batzordeak arlo horretan emandako gomendioei jarraituko zaie, hala nola:

- IBEB: iruzurra kontratazio publikoan. Alerta-adierazleak eta jardunbide

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

egokiak biltzea.

- 2021/C 91/01 komunikazioa, kontratazio publikoan kolusioari aurre egiteko tresnei etalotutako bazterketaren arrazoia aplikatzeko moduari buruzko orientabideei buruzkoa.

Hirugarrena hautatzeko prozesua behar bezala dokumentatu beharko da.

➤ Kontratazio-prozesua.

Hirugarrenei eta Proiektuei dagokienez formalizatu beharreko kontratuaren edukia honakoxede hauek bete beharko ditu:

- Idatziz jaso beharko da, eta funtsezko baldintzak jaso beharko ditu, politika honetan xedatutakoaren arabera.

- Argi eta garbi zehaztuko ditu erakundearen eta Hirugarrenaren eskubideak eta betebeharrak, eta datu pertsonalak babesteko araudian ezarritakoa bete beharko du.

- Konplexutasunaren arabera, Entitatearen aholkularitza juridikoak berrikusi ahal izango ditukontratuak.

Behar besteko ordezkaritza-ahalmena duen Udalaren ordezkariak formalizatuko du kontratua.

Udalak neurri egokiak ezarriko ditu jarduera, zerbitzu, eragiketa, transakzio edo hitzarmen oro, edozein motatakoak eta izaeratakoak, une bakoitzean aplikatzekoa den indarreko araudian eta haren oinarri arautzaileetan, terminoetan eta baldintzetan aurreikusitakoaren arabera gauzatzen dela bermatzeko. Horrez gain, arrisku bat gauzatzea dakarten kasuek modu egokian eta goiztiarrean kudeatzeko neurriak izango dituzte.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak aldian-aldian hartuko du parte Proiektuen betearazpenaren jarraipenean, Udalaren jardueren etengabeko jarraipenaren funtsezko zati gisa.

Berehala jakinaraziko zaie Udaleko zuzendaritza-organoei Udalaren betebeharren betetze zuzen eta osoari eragiten dion edo eragin diezaiokeen gorabehera edo gertaera oro, aplikagarria den legedian aurreikusitako baldintzetan, bai eta Udalaren politika honetan eta gainerako barne-araudian xedatutakoaren araberrako jarduketari ere.

Udalaren jarduera-eremuan iruzur, ustelkeria edo eroskeria kasu bat gertatzea ekar lezakeen edozein kasu gertatzen denean, berehala ekingo zaio aztertze, ikertze eta informazioa lortzeko prozedurari, eta beharrezkoak diren neurriak hartuko dira gertaeraren eragina minimizatzeko eta tartean egon daitezkeen interes publiko zein pribatuaren eragina murrizteko, betiere betebeharrari kalterik egin gabe. Agintari publiko eskudunei (nazionalak edo europarrak) eta Estatuko, autonomia-erkidegoetako edo udalerrietako segurtasun-kidegoei horren berri emateko. Beharrezkoa izanez gero, haiekin lankidetzan aritzeko.

Udalak neurri zuzentzaileen plan bat hartuko du arriskuak kudeatzeko eta kontrolatzeko egitura berrikusteko, aldatzeko eta egokitze, bai eta ezarritako neurriak, prozesuak eta prozedurak berrikusteko eta aldatzeko ere, politika honetan aurreikusitakoarekin bat etorritik, betiere 14. eta 15. paragrafoetan xedatutakoari kalterik egin gabe.

Azken batean, Udalak honako jarduera hauek gauzatzeko konpromisoa

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

hartzen du:

- Udalean gobernantza ona eta Hartzaileen portaera etikoa bermatzea;
- Hartzaile guztiei Udalari eta herritarrei iruzurrak eta ustelkeriak eragindako arriskuei buruzko prestakuntza, informazio-saioak eta bestelako komunikazio-tresnak eskaintzea, bai eta iruzurraren aurka hartutako neurriei buruzkoak ere;
- Kontrol eraginkorrak ezarri eta mantentzea, iruzurra, ustelkeria eta eroskeria prebenitzeko;
- Iruzurrezko edo ustelkeriazko ekintzarik eginez gero, ikerketa azkarra eta okerreko atzerapenik gabea egiten dela ziurtatzea, kontuan hartu gabe kargua, zerbitzuan emandako urteak eta susmagarriak Udalarekin eta beste hartzaile batzuekin izan dezakeen harremana.
- Udalaren diziiplina-ahalaren barruan, nahitaezko diziiplina-neurriak hartzea kasu guztietan, eta, hala dagokionean, legezko ekintzak abiaraztea.
- Iruzurrak edo ustelkeriak eragindako kalte ekonomikoa konpentsatzeko ekintza egokiak abiaraztea.
- Hirugarren zigortuak etorkizuneko kontratazio-prozesuetatik kanpo uztea, hala badagokio, araudi aplikagarriak aurreikusitako neurrian.
- Antzeko iruzur, eroskeria edo ustelkeriako kasuak prebenitzeko sistemak eta prozedurak berrikustea.

5. Interes-gatazkako egoerak.

“Interes-gatazka” dago pertsona baten eginkizunak modu inpartzialean eta objektiboan betetzeko arriskua dagoenean, familiarekin, bere bizitza sentimentalarekin, kidetasun politiko edo nazionalekin, interes ekonomikoekin edo beste edozein interes-motarekin zerikusia duten arrazoiengatik, adibidez, EBko funts-eskatzaille batekin. Egoera horien kudeaketa berantiar eta desegokiak kalte nabarmenak eragin diezazkioke Udalari eta, ondorioz, gizarteari.

Udalaren interesak sustatzean, Udaleko interes-gatazken egoerak aurreikusi behar dira beti. Hartzaileek ezin dituzte, inola ere, beren interes pertsonalak Udalaren interesen aurretik jarri.

Politika honen ondorioetarako, interes-gatazkatzat joko da Aginduan aurreikusitakoa (ikus III c eranskina):

“Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018ko uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Araudiaren 61. artikulua, Europar Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikatu beharreko finantza-arauei buruzkoak (Finantza Araudia), interes-gatazka dagoela ezartzen du «baldin eta finantza eragileek eta aurrekontua zuzenean, zeharka eta modu partekatuan gauzatzen nahiz kudeaketan parte hartzen duten gainerako pertsonak, prestatzeko egintzak, auditoria edo kontrola barne, ekitaldi inpartziala arriskuan jartzen badute. Familiako, afektibitateko, kidetasun politiko edo nazionalako, interes ekonomikoko edo zuzeneko edo zeharkako intereseko beste edozein arrazoiengatik dituen eginkizunak”.

Gainera, kontuan izan behar da interes-gatazkaren irismena:

i. EBko erakunde guztietako kontu-sail administratibo eta operatibo guztietan eta kudeaketa-metodo guztietan aplikatu daiteke.

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

- ii. Edozein interes pertsonal barne hartzen du, zuzenekoa edo zeharkakoa.
- iii. Interes-gatazka potentzial gisa "ikusten" den edozein egoeraren aurrean, jardun egin behar da.
- iv. Estatuetako agintariak, edozein mailatakoak direla ere, interes-gatazka potentzialak saihestu edota kudeatu behar dituzte.

Era berean, eta interes-gatazka batean inplikaturik egon daitezkeen eragileei dagokienez:

- i. Kudeaketa-, kontrol- eta ordainketa-lanak egiten dituzten langile publikoak eta eginkizun horietako baten bat edo batzuetan, ordezkatzuz, parte hartzen duten bestelako agente batzuk.
- ii. Onuradun pribatuak, bazkideak, kontratistak eta azpikontratistak, funtsekin finantzaturako jarduerak egiten dituztenak, beren interesen alde jardun dezaketenak, baina EBren finantza-interesen aurka, interes-gatazka baten esparruan.

Azkenik, interes-gatazka eragingo lukeen egoera kontuan hartuta, honako hauek bereiz daitezke:

- i. Ageriko interes-gatazka: enplegatu publiko edo onuradun baten interes pribatuak bere eginkizunak edo betebeharrak modu objektiboan betetzeko konpromisoa har dezaketenean gertatzen da, baina, azkenean, ez dagoenean lotura identifikagarri eta indibidualik pertsonaren jokabidearen, portaeraren edo harremanen alderdi zehatzekin (edo alderdi horietan duen ondorioa).
- ii. Interes-gatazka potentziala: enplegatu publiko edo onuradun batek halako interes pribatuak dituenean sortzen da, eta interes horiek interes-gatazka sor dezakete, etorkizunean erantzukizun ofizial jakin batzuk bere gain hartu behar badituzte.
- iii. Benetako interes-gatazka: enplegatu publiko baten betebeharrak publikoaren eta interes pribatuen arteko gatazka dakar, edo enplegatu publikoak bere betebeharrak eta erantzukizun ofizialetan bidegabe eragin dezaketen interes pertsonalak ditu. Onuradunbaten kasuan, gatazka sortuko litzateke funtsen laguntza eskatzean hartutako obligazioen eta haren interes pribatuen artean, horiek eragin okerra izan baitezakete aipaturako obligazioak betetzean.

Udalak bere jarduerara garatuko du hartzailerik guztien eskubide eta interes legítimoak babestuz eta une oro tratu-berdintasuna errespetatuz eta diskriminazio mota oro saihestuz.

Politika honen esparruan interes-gatazka ekar lezakeen edozein eragiketari dagokionez, Hartzailerik une oro inpartzialtasunez eta profesionaltasunez jardungo dute. Horrez gain, ezin izango dute, inola ere, Udalarekin duten harremanetik etekinik atera, ezta horri buruzko aipamenik egin ere, besteren interesak edo kanpokoak, negozioetakoak edo beste mota batekoak sustatzeko, edo gertuko edo hurbileko lagun edo senideei mesede egiteko.

Udalak Interes Gatazka Ezaren Aitorpenerako Eredua (IGEA) betetzeko eskatuko die edozein harreman izango duten Hirugarren guztiei. Eredua hori politika honi erantsi zaio, III. eranskin gisa.

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

Egoeraren berri izaten den unetik, Hartzaile guztiek modu proaktiboan aitortu behar dute balizko interes-gatazka bat dagoela, norberarena edo besterena, benetakoa edo potentziala, hierarkian gorago dagoenari berehala jakinarazita eta Iruzurra Kontrolatzeko Organoarekin harremanetan jarrita. Honek hori ebaluatzeko, interpretatzeko eta azkenik, erabaki bat hartzeko, hala badagokio, beharrezkoak diren kontrol-neurriak proposa ditzan eta egoera horien erregistroa eraman dezan.

Zehazki, Udalak honako neurri hauek hartuko ditu:

1. Interes-gatazkak prebenitzeko neurriak:

A. Entitateko langileei interes-gatazken modalitateei eta gatazka horiek saihesteko moduei buruzko informazioa ematea.

B. Prozeduretan parte hartzen dutenei interes-gatazkarik ezaren adierazpena (IGEA) betetzea, betiere kontratazio-organoko/diru-laguntza emateko organoko arduradunari, lizitazio-dokumentuak/oinarriak edota deialdiak idazten dituzten langileei, eskaerak/eskaintzak/proposamenak ebaluatzen dituzten adituei, eskabideak/ eskaintzak/proposamenak ebaluatzeko batzordeetako kideei eta prozedurako gainerako kide anitzeko organoei.

Elkargokideko organoen kasuan, aitorpen hori bileraren hasieran egin daiteke bertan parte hartzen duten guztiek, aktan jasota.

Era berean, IGEA bete beharko da onuradunek aurkeztu beharreko baldintza gisa, baldin eta, laguntza emateko baldintzen barruan, interes-gatazka potentziala duten jarduerak egin behar badituzte.

C. Informazioa egiaztatzea merkataritza-erregistroen datu-baseen bidez, erakundenazionalen eta EBkoen datu-baseen bidez, langileen espedienteen bidez (datuak babesteko arauak kontuan hartuta) edo datuak aztertzeo tresnen ("data mining") edo arriskuen puntuazioaren bidez (ARACHNE).

D. Dagokion barne-araudia zorrotz aplikatzea (estatuko, autonomia erkidegoko edo tokiko araudia), bereziki Enplegatu Publikoaren Oinarritzako Estatutuaren Legearen testu moldatua onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 53. artikulua, Printzipio etikoei buruzkoa; Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23. artikulua, Abstentzioari buruzkoa; eta 19/2013 Legea, Informazio publikoa eta ona jasotzeko eskubidea.

2. Egon daitezkeen interes-gatazkei aurre egiteko neurriak:

A. Interes-gatazka egon litekeen egoera hierarkian gorago dagoenari jakinaraztea, eta horrek idatziz baieztatuko du gatazka hori dagoela. Interes-gatazka bat dagoela uste denean, izendapenak egiteko ahalmena duen agintariak edo dagokion agintari nazionalak zainduko du dagokion pertsonak gai horretako jardura oro bertan behera uzten duela, eta beste edozein neurri gehigarri hartu ahal izango du, aplikatu beharreko zuzenbidearekin bat etorritz.

B. Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen eta, gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legearen barne-araudia (estatukoa, autonomikoa edo tokikoa) zorrotz aplikatzea.

Hartzaileek interes-gatazka erreal zein potentzial bat ikusiz gero, honako arau hauen arabera jokatu beharko da:

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

- Interes-gatazkak eragindako pertsonak balizko interes-gatazka oro modu proaktibo etagardenean aitortuko dute.
- Interes-gatazkak eragindako pertsonak ez dute informazio konfidentziala eskuratuko.
- Interes-gatazkak eragindako pertsonak ez dute parte hartuko eztabaidetan eta erabakiak hartzerakoan.
- Interes-gatazkak eragindako pertsonak interes-gatazkak konpontzen lagunduko dute.
- Interes-gatazkan dauden gobernu-organoko kideek egoera horren berri eman beharko diete berehala organoko gainerako kideei eta Iruzurra Kontrolatzeko Organoari.

6. Beste funtzionario eta agintari publiko batzuekiko harremana.

Funtzionarioekiko eta agintari publikoekiko harremana gardentasunaren, osotasunaren, objektibotasunaren, inpartzialtasunaren eta legezotasunaren printzipioetan oinarritu behar da.

Nolanahi ere, funtzionarioekin eta agintari publikoekin dugun harremanean, jarduteko jarraibide orokor hauek bete beharko ditugu:

- Kode Etikoa jasotako balioak, printzipioak eta jokabide-arauak betetzea.
- Interes-gatazkarik egonez gero, funtzionarioekin edo agintari publikoekin ez jardutea.
- Administrazio publikoei emandako informazioaren egiazkotasuna eta osotasunagainbegiratzea eta egiaztatzea.
- Horretarako izendatutako pertsonak sektore publikoarekin trukaturako dokumentazio guztia behar bezala kontserbatzea eta zaintzea.

7. Oparien eta antzekoen politika.

Hartzaileek hirugarrenen inpartzialtasuna, osotasuna eta objektibotasun profesionala alda dezakeen edozein interferentzia edo eragin saihestuko dute.

Hartzaileek ezin izango dute, ez zuzenean ez zeharka, opari edo onura pertsonalik, ordainketarik, komisiorik edo bestelako onurarik onartu beren jardura profesionalaren esparruan, ez hirugarrenekin duten harremanean, ez Udalarekin edo haien kontura diharduenarekin edozein motatako harremana izan nahi dutenekin, baldin eta harreman komertzial, profesional edo administratiboetan, publiko zein pribatuetan, eragin desagokoa badute.

Era berean, hartzaileek ezin dute oparirik, ordainketarik, komisiorik edo bestelako onura pertsonalik eskatu, ezta onartu ere, hirugarrenentzat, udalarekin harremana izan nahi dutenentzat edo haien kontura diharduenarentzat.

Politika honen ondorioetarako eta azalpen hutsetarako, opari edo onura pertsonaltzat hartuko dira hartzaileei eskaintzen, hitzematzen edo ematen zaizkien opari, ondasun, zerbitzu, ikuskizun edo ekitaldietarako sarrera, bidaia, lehentasunezko tratua, deskontu berezi edo bestelako arreta guztiak.

Mintegietara eta prestakuntza hutsezko jardueretara joatea, bai eta bazkari edo gosari informatiboak ere, ez dira onura pertsonaltzat hartuko, salbu eta, kostuagatik, lekuagatik, testuinguruagatik edo prestazio osagarriengatik,

neurritz kanpokoak badira beren xederako.

8. Gastuak.

Udalak beti eta une oro jardungo du austeritate- eta proportzionaltasun-irizpideen arabera, eta hartzaileen portaera ere irizpide horien buru izan behar da.

Hartzaileek beren eginkizunak betetzearekin eta Udalaren izenean eta hura ordezkatzuz jarduerakgaratzearekin lotutako edozein gastu behar bezala justifikatu beharko da, kasu bakoitzareninguruabar zehatzen arabera, eta behar bezala dokumentatuta.

Ondorioz, behar bezala justifikatuta ez dauden edo politika honetan jasotako printzipioetara egokitzen ez diren otordu-gastuak eta joan-etorriak ez dira onartuko.

Mantenuak eta joan-etorriek eragindako gastuen tratamendua Udalean indarrean dagoen gastuak kontrolatzeko prozeduran xedatutakoaren arabera arautuko da.

9. Kontabilitate-erregistroak.

Bere jarduerak arautu behar dituen gardentasun-printzipioarekin bat etorritz, Udalak kontabilitateko barne kontroleko sistema egoki bat izango du. Horrek Udalaren izenean eta harenkontura egindako transakzio guztiak modu argi batez erakutsiko ditu, hori guztia aplikatu beharreko araudiaren arabera.

Udalaren kontabilitate eta erregistroko liburuek zehatzak eta xeheak izan beharko dute, eta erabat debekatuta dago eragiketei buruzko informazio faltsuak edo engainagarriak egitea.

Alde horretatik, egindako transakzio guztiei estaldura emateko dokumentazio zehatza, egokia eta zentzuzko xehetasunekin gorde beharko da, eta informazioaren kudeaketari buruzko barne- politiken arabera zainduko da.

Nolanahi ere, eta beste baldintza batzuei kalterik egin gabe, guztiz debekatuta daude honako jokabide hauek:

- Erregistratu gabe dauden kontuak egotea.
- Liburuetan ez erregistratzeko edo modu desegokian erregistratzeko eragiketak egitea.
- Existitzen ez diren gastuen erregistroa.
- Gastuen idazpenetan, ez dagokien beste azalpen bat jartzea.
- Dokumentu faltsuak erabiltzea.
- Kontabilitate-dokumentuak nahita suntsitzea legean aurreikusitako epea baino lehen.

10. Estatu-laguntzak eta kolusio arriskua.

Udalak, BEEP gauzatzen parte hartzen duen erakundea den aldetik, Estatuaren Laguntzei buruzko eta Lehia Libreari buruzko araudia erabat errespetatzen dela bermatzeko eta finantzaketa bikoitzik ez dagoela bermatzeko, prozedurak aplikatuko ditu une oro.

Horretarako, autoebaluazio bat egingo du, Estatuko laguntzen araubidearekin eta finantzaketa bikoitzaren prebentzioarekin bateragarria den

jakiteko.

Artikulu honetan ezarritakoaren arabera: Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Itunaren (EBFI) 107. artikuluan, Estatu-laguntzat hartzen da estatuek edo estatu-funtsen bidez edozein modutan emandako edozein laguntza, baldin eta enpresa edo ekoizpen jakin batzuei mesede eginez lehia faltsutzen badute edo faltsutzeko mehatxua egiten badute.

Bestalde, EBFIren 101. eta 102. artikuluek debekatu egiten dute operadore ekonomiko batek lehia askea faltsutzen edo murrizten duen edozein alde anitzeko edo alde bakarreko jokabiderik egotea. Udalak printzipio horiek errespetatu beharko ditu une oro, EBFIren, Lehiaren Defentsarako Legearen eta Sektore Publikoko Kontratuen Legearen arabera.

Jarraitu beharreko irizpideak Estatuko eta Lehia Askeko Laguntzen Politikan zehaztuko dira.

Arau horiek ez betetzea ekar dezakeen edozein kasu hautematen bada, Udalak prozesua geldiaraziko du eta agintari eskudunei jakinaraziko die, Europako Batzordeak arlo horretan emandako gomendioei jarraituz.

11. Iruzurra Kontrolatzeko Organoa.

Aginduan aurreikusitakoa betez, Udalak Iruzurra Kontrolatzeko Organo bat izendatu du, iruzur- kasu susmagarrien azterketa eta jarraipena egiteko eta EBko funtsak berreskuratzeke prozesu egokiak ezarri eta garatzeko.

Udalaren ezaugarriak, dimentsioak, baliabideak eta gaitasunak kontuan hartuta, plana antolatzeke, kudeatzeko eta garatzeko egituren diseinuak printzipio hauek izango ditu oinarri: ekonomia, sinplifikazio organikoa eta prozedurazkoa, eta balio-aniztasun funtzionala.

Udalean iruzurraren aurkako neurriak behar bezala aplikatzen direla ziurtatzeko, iruzurra kontrolatzeko organo bat eratuko da, zerbitzu eta/edo bulegoetako langileek osatua.

Planaren zuzendaritza politikoa alkatetzak egingo du, egin ditzakeen eskuordetzei eta osoko bilkuraren eskumenei kalterik egin gabe.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoa Idazkaritza-Kontuhartzaitzak, Alkatetzaren titularrak eta enplegatu publiko batek osatuko dute. Udaleko Idazkaritza Nagusia izango da batzordeko lehendakaria.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak independentziaz eta inpartzialtasunez jokatu beharko du, eta ahalik eta ardura eta gaitasun profesional handienarekin gauzatu beharko du bere lana. Horretarako, Iruzurra Kontrolatzeko Organoak bere eginkizunak betetzeko behar duen informazio eta dokumentazio guztia eskatu ahal izango dio Udaleko sail eta prozesu bakoitzari, eskatutako pertsonaren hierarkia-maila edozein dela ere.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak honako eginkizun hauek izango ditu:

- Politika honen garapena, ezarpena, funtzionamendua, eraginkortasuna eta betetzea zuzentzea eta gainbegiratzea.
- Iruzurrezko ekintza eta jokabideen aurrean "zero tolerantzia" printzipioan oinarritutako prebentzio-kultura sustatzea.
- Arriskuen mapa bat, bai eta zaintza eta kontrolerako planak eta prozedurak abian jartzea.
- Udalean iruzur, ustelkeria eta eroskeria prebenitzeko arau eta barne-

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

kontrol egokiak onartzea proposatzea.

- Antzemandako arriskuen aldizkako ebaluazioa eta arrisku bakoitzari aplikatu beharreko kontrolak egitea.

- Politika hau modu loteslean interpretatzea, eta haren edukiari, aplikazioari edo betetzeari buruz sortzen zaizkion kontsultak edo zalantzak ebaztea.

- Salaketen kanala kudeatzea, hari lotuta egindako jarduketa guztien erregistroa eramanez dokumentuak kudeatzeko sistema baten bidez, sistemaren funtzionamendua azkar frogatu eta gerta daitezkeen akatsak detektatu ahal izateko.

- Iruzurrezko jokabidea ekar dezakeen edozein gertakariri buruz egiten diren barne-ikerketak hastea eta zuzentzea, bai eta organo eskudunei dagozkion zehapenak ezartzea proposatzea ere.

- Politika honetan egoki diren aldaketak proposatzea.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak hirugarrenen laguntza eta aholkularitza eskatu ahal izango du bere eginkizunak behar bezala betetzeko beharrezkotzat edo komenigarritzat jotzen duenean, eta ekimen-askatasuna izango du, ikerketa bat hasi ahal izateko alde aurreko salaketarik edo nagusi baten agindurik behar izan gabe, betiere, edozein arrazoiengatik komenigarritzat jotzen badu.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak isilpean gordeko ditu bere eztabaida eta erabakiak, eta, oro har, ez ditu jakinaraziko bere kargua betetzean eskura dituen informazio, datu, txosten edo aurrekariak, ez eta bere onurarako edo hirugarrenen onurarako erabili ere.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoaren konfidentzialtasun-betebeharrak bere horretan jarraituko du, baita kargua utzi badu ere.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoa interes-gatazkan badago, horren berri eman beharko dio gobernu- organoari, eta hark izango du horren inguruan sor daitezkeen zalantzak edo gatazkak ebazteko eskumena.

12. Salaketak eta kontsultak.

Udalak bermatzen du jokabide txarraren, iruzurraren, ustelkeriaren edo beste edozein urraketa etikoren susmoak modu konfidentzialean eta babestuan jakinarazteko aukera. Horretarako, Udalak konpromisoa hartzen du Kanal Etiko bat ezartzeko, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko urriaren 23ko 2019/1937 (EB) Zuzendaritzan, Batasuneko Zuzenbidearen arau-hausteei buruzko informazioa ematen duten pertsonen babesari buruzkoan, aurreikusitakoa errespetatuz.

Iruzurrezko ekintzak edo egintza ustelak gertatu direla uste izateko arrazoizko oinarria duen pertsona orok egintza susmagarriaren berri eman behar du berehala. Edozein gorabeheraren berri eman behar da lehenbailehen.

Hartzaileek politika hau ez betetzea edo urratzea ekar dezaketen ekintza edo gertaera guztien berri eman behar dute.

Era berean, Hartzaileek politika osatzen duten arau eta printzipioei buruzko kontsultak bidali ahal izango dituzte Kanal Etikoaren bidez, horien irismenari, manuen interpretazioari edo kasu jakin batean (aurrerantz, "Kontsultak") aplikatzeari buruzko zalantzak barne.

Salaketak eta Kontsultak posta elektronikoki honen bidez bidali behar dira: zuiakoudala@ayto.araba.eus

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

Iruzurra Kontrolatzeko Organoa arduratuko da salaketak izapidetzeaz eta kontsultak egiteaz.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoa tartean sartzen bada, Udaleko Ekonomia Arloari bidaliko zaio jakinarazpena.

Salaketa faltsuek edo ezarritako prozeduren arabera, iruzurrezko edo usteldutako jardueren susmoak behar bezala ez salatzeak diziplina-neurriak edo beste mota batekoak hartuko dituzte, kasuan kasu, salaketa egiten duen pertsonari eta hark Udalarekin duen harremanari erreparatuta.

Errepresaliak eta ustezko iruzurrezko jarduerak edo jarduera ustelak salatzeagatik ezarritako zigorrak ez dira onartuko, eta edozein salatzailerik Udalaren laguntza eta babesa jasotzeko eskubidea izango du, errepresalia oro saihesteko.

13. Politika ez betetzea.

Hartzaile guztien erantzukizuna da hemen ezarritakoa betetzea. Politika honetan jasotako edozein neurri betetzen ez bada, dagozkion neurriak hartu beharko dira, indarrean dagoen diziplinazko etabestelako lan arloko legeriaren eta kasu bakoitzari dagokionaren arabera.

Politika honen ondorioetarako, "Irregularitasuntzat" hartuko da Udalaren jarduerari aplikagarri zaion araudia eta legeria (i) ez betetzea, zigor arlokoa barne, bai eta (ii) Politika hau osatzen duten arauetako edozein ere.

Irregularitasunak Proiektu bati eragiten badio, Udalak behar ez bezala erabilitako funtsak berreskuratzeko behar diren legezko neurri guztiak hartuko ditu.

14. Ez betetzearen ikerketa.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoa salaketak eta kontsultak jasotzeaz arduratuko da, eta Politika honetan adierazitakoaren arabera, dagokion izapidetzea emango die.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoa arduratuko da irregularitasunari buruzko gertakariak ikertzeaz, eta dagokion espedientea izapidetzeaz.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoa zuzenean edo zeharka — hirugarrenen bitartez— Irregularitasunean inplikaturik badago, organo horrek ezin izango du haren izapidetzean parte hartu, ez eta harekin lotutako alderdiren bat jorratzen den bileretan ere. Informazio guztia Udaleko gobernu organoaren esku jarriko da, eta organo horrek tramitatu beharko du une horretatik aurrera, eta hirugarrenengana jo ahal izango du horretarako.

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak egiaztatuko du irregularitasuna egiazkoa eta zehatza dela, entzunaldi izapidea emango die eragindako eta lekuko guztiei, eta beharrezkotzat jotzen dituen eginbide guztiak egingo ditu. Hartzaile guztiak behartuta daude ikerketan leialki laguntzera. Lekukoen eta ukitutakoen esku-hartzea erabat konfidentziala izango da.

Espedientea izapidetu ondoren, Iruzurra Kontrolatzeko Organoak bidezkotzat jotzen duena ebatziko du.

Igorritako ebazpenak ondorioztatzen badu hartzaile batek (Udalarekin duen harremanaren izaera edozein izanda ere) irregularitasunen bat egin duela,

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

Iruzurra Kontrolatzeko Organoak giza baliabideen arduradunari edo dagozkion diziplina neurriak aplikatzeko eskumena duenari jakinaraziko dio, eta horren berri emango dio Iruzurra Kontrolatzeko Organoari.

Emandako ebazpenak ondorioztatzen badu hirugarren batek irregulartasunen bat egin duela, ikuskapen organoak Lege Sailari jakinaraziko dio, dagozkion kontratu eskubideak balia ditzan, eta horren berri emango dio Iruzurra Kontrolatzeko Organoari.

Espedientearen ondorioz agerian geratzen bada legezko jarduketak egin behar direla, Iruzurra Kontrolatzeko Organoak Zerbitzu Juridikoei helaraziko dizkie jarduketak, kasu bakoitzean egokiak diren jarduketa administratiboak edo judizialak has ditzaten.

Atal honetan jasotako ondorioez eta proiektu bat abian jartzean eta lizitatzean berariaz aurreikusitako ondorioez gain, egiaztatzen bada proiektu jakin bati lotutako Hirugarren batek debekatutako jardueraren bat egin duela kontratazio publikoko prozedura batean edo proiektu batgauzatzean, politika honetan aurreikusitakoarekin bat etorriz, Udalak honako aukera hauek egin ditzake:

- Betetzeko debekatuta dagoen praktika behar bezala eta berehala zuzentzeko eskatzea;
- Eragindako EBko funtsak itzultzeko eskatzea, hala badagokio.
- Udalarekin lotutako kontratuak esleitzeko Hirugarren hori ez dela hautagarria erabakitzea.
- Kontratu bat emateko Udalaren eragozpenik ezaren adierazpena ukatzea eta kontratuko neurri egokiak aplikatzea, hala nola etetea eta deuseztatzea.
- Hirugarrenekin eta Proiektuekin zerikusia duten kontratuak Udalak ebatzi ahal izango ditu, honako egoera hauetakoren bat gertatzen bada:
 - Hirugarren batek aipatutako kontrolak aplikatzeari uko egitea, aurre egitea edooztopatzea.
 - Hirugarrenak aplikatzekoak diren baldintza-agirian edo oinarri arautzaileetan araututako funtsezko baldintzetako edozein ez betetzea.

15. Berrikustea eta eguneratzea.

Politika hau Udalbatzak onartzen duen egunean sartuko da indarrean, eta indarrean egongo da baliogabetzea edo aldatzea onartzen ez den bitartean. Politika hau behar beste aldiz berrikusiko du Iruzurra Kontrolatzeko Organoak, eta gutxienez urtean behin.

Politika honen aldaketa eta eguneratze bakoitzaren behin betiko onarpenak Udalbatzak onartu beharko ditu.

16. Datu pertsonalen babesa.

Politika honen esparruan bildutako datuak hertsiki eta objektiboki beharrezkoak izango dira jasotako Salaketak eta Kontsultak kudeatzeko, izapidetzeko eta horiei erantzuteko, eta, hala badagokio, Irregulartasunak ikertzeko.

Datu horiek helburu horrekin bakarrik erabiliko dira, eta ez dira erabiliko

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

helburu bateraezinetarako.

Udalak beharrezko neurri teknikoak eta antolakuntzakoak hartu ditu, politika honen esparruan tratatutako datuen segurtasuna eta konfidentzialtasuna babesteko.

Salaketa baten ikerketaren testuinguruan bildutako informazioa gobernu-organoari edo Giza Baliabideen arduradunari jakinarazi ahal izango zaio. Dagokion Salaketa izapidetzeko edo bidezkoak diren diziplina edo kontratu zehapenak ezartzeko helburu bakarrarekin. Era berean, informazio hori agintari judizialei jakinarazi ahal izango zaie haiek hala eskatzen dutenean, edo salatutako egitateak arau-hauste penala direnean.

17. Formakuntza.

Udalak hartzaleei zuzendutako prestakuntza-ekintzak antolatuko ditu iruzurra, ustelkeria, eroskeria eta interes-gatazkak aurreikusteko. Gainera, beren ezaugarriengatik iruzurrarekin, ustelkeriarekin, eroskeriarekin, kapital zuriketarekin eta terrorismoaren finantzaketarekin zerikusia izan dezaketen gertaerak edo eragiketak antzemateko egokiak diren lanpostuak betetzen dituzten langileei berariaz zuzendutako ikastaroak ematea sustatuko du, pertsona horiek trebatuz.

I. ERANSKINA: ZUIAKO UDALAREN IRUZURRAREN AURKAKO ADIERAZPEN INSTITUZIONALA.

2020ko uztailaren 21ean, Europako Kontseiluak "NextGeneration EU" (EBko hurrengo belaunaldia) izeneko aparteko tresna bat adostu zuen, 750.000 milioi eurokoa, aldi baterako, COVID-19ak eragindako pandemiaren ondorio ekonomiko eta sozialei aurre egiteko, estatu kideekin koordinatutako erantzun europarra bermatuz.

NextGeneration EUren barruan bolumen handieneko tresnetako bat Berreskuratze eta Erresilientziarako Mekanismoa da (BEM), 672.500 milioi eurokoa. BEMen helburuak garatzeko funtsezko atal gisa, irailaren 30ean BOEn irailaren 29ko HFP/1030/2021 Agindua argitaratu zen. Horren bidez, Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (BEEP) egituratu da. Plan horren arabera, administrazio publikoek hainbat neurri hartu behar dituzte, besteak beste, kudeaketa-prozedurak eta kontrol-eredua egokitzea, haien konfigurazioarekin batera. Horrez gain, planean aurreikusitakoneurrien barruan (eraldaketa/inbertsioak) dauden proiektuak eta azpiproiektuak definitu, planifikatu, gauzatu, jarraitu eta kontrolatzera bideratutako kudeaketa zehaztu behar dute.

Bestalde, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 241/2021 (EB) Araudiaren 22. artikulua zenbait betebeharrak ezartzen dizkio Espainiako Estatuari, EBren finantza-interesak babeste aldera. Horretarako, iruzurraren aurkako neurrien plan bat egituratzeko betebeharrak ezartzen dio, EBren finantza-interesak babesteko helburuarekin.

Betebehar hori erdieste aldera, Aginduaren 6. artikuluan ("iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkak saihesteko, detektatzeko eta zuzentzeko mekanismoak indartzea"), BEEP neurriak betearazten parte hartzen duten

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

erakunde erabakitzailerik edo betearazle guztiek Iruzurraren Aurkako Neurrien Plan bat eduki beharko dute. Horren helburua da bermatzea eta aitortzea, dagokion jarduera-eremuan, dagozkien funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabili direla, bereziki, iruzurra eta ustelkeria prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari dagokienez.

"Iruzur" terminoak engainua erabiltzea esan nahi du, irabazi pertsonalak lortzeko erakunde publiko bati lotutako pertsonarentzat edo hirugarren batentzat, edo galerakbeste pertsona batentzat. "Ustelkeria" irabazi pertsonalak lortzeko botere-abusua da. "Interes-gatazka" dago pertsona baten eginkizunak modu inpartzialean eta objektiboan betetzeko arriskuan dagoenean, familiarekin, kide-tasun politiko edo nazionalarekin, interes ekonomikoekin edo EBko funts-eskatzailerik batekin adibidez, partekatutako beste edozein interes-motarekin zerikusia duten arazoiengatik. Iruzurrak, ustelkeriak eta interes-gatazkako kasuen kudeaketa txarrak ondorio finantzarioak izateaz gain, kaltelarria egiten diote baliabide publikoei eta, beraz, EBko funtsak eraginkortasunez eta efizientziaz kudeatzeko ardura duen erakundearen ospeari.

Zuiako Udalak iruzurraren eta ustelkeriaren aurka dagoela adierazi du erabat, eta kalitate juridiko, etiko eta moral handia mantentzeko konpromisoa hartu du, bai eta osotasun, inpartzialtasun, gardentasun eta zintzotasun printzipioen arabera jokatzekoa ere. Gainera, bere eginkizunak betetzean iruzurraren eta ustelkeriaren aurka borrokatzeko konpromisoa berretsi du, eta interes-gatazkak goiz eta behar bezala kudeatzeko asmoa adierazi du.

Zuiako Udalak iruzurraren aurkako politika bat onartu du, edozein iruzur-jardueratarako disuasio-efektua izango duen betetze-kultura sustatzeko, eta, horrela, jarduera horiek modu proportzionatuan, eraginkorrean, egokian eta denboran zehar egokituz prebenitu, detektatu, zuzendu eta jazarri ahal izateko.

Horrez gain, Zuiako Udalak konpromisoa hartzen du kudeaketa-prozedurak eta kontrol-eredu bat ezartzeko, EBko funtsak lortzeko eta bideratzeko espedienteen estandar etiko onenekin bat datorren izapidetze eraginkorra ziurtatzeko, BEEP planean aurreikusitako helburuak bete ditzan. Horren ondorioz, Zuiako Udalak konpromiso instituzionala hartu du 2022ko martxoaren 30a baino lehen Iruzurraren aurkako Neurrien Plana onartzeko.

Zehazki, konpromisoa hartzen du, besteak beste, epe horren barruan jarduketa hauek egiteko:

1. Arriskuen analisia eta ebaluazioa.
2. Kode Etikoa idaztea.
3. Kanal etikoaren protokoloa idaztea.
4. Interes-gatazkak prebenitzeko politika idaztea.
5. Eragozpenen eta oparien politika idaztea.
6. Iruzurraren prebentzioari buruzko prestakuntza eta kontzientziazioa.
7. Iruzurra Kontrolatzeko Organoa izendatzea.

Zuiako Udalak barneko jakinarazpen-kanalen bidez antzeman daitezkeen irregulartasunak edo iruzurraren eta ustelkeriaren susmoak salatuko ditu, eta Iruzurraren Aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalarekin eta gainerako agintari eta erakunde publikoekin, Estatuko segurtasun-kidegoekin, autonomikoekin edo foralekin lankidetzan arituko da une oro.

II. ERANSKINA: INTERES GATAZKARI ETA IRUZURRAREN ZEIN

USTELKERIAREN PREBENTZIOARI BURUZKO TEST EREDUA

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1

1. Badago "iruzurraren aurkako neurriei buruzko planik", dagozkion funtsak ezarri beharreko arauak jarraiki erabili direla iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazken prebentzioari, detekzioari eta zuzenketari dagokienez? Eta horrela, bere jardueraren eremuan, erakunde betearazleak edo erakunde erabakitzaileak horrela egin duela bermatu eta adieraz dezake?

2. Gauzatu beharreko maila guztietan «iruzurraren aurkako neurriei buruzko planik» ote dagoen egiaztatuz duzue?

Prebentzioa

3. Badaukazue iruzurraren aurka borrokatzeko maila goreneko konpromisoa hartzen duen adierazpenik?

4. Eginda duzue arrisku espezifikoak, horien eragina eta gertatzeko probabilitatea identifikatzen dituen autoebaluaziorik eta aldian-aldian berrikusi duzue?

5. Kode etikoa zabaldu duzue eta opariaren politikari buruzko informazioa eman duzue?

6. Etika Publikoa sustatzen duen eta iruzurra detektatzea errazten duen prestakuntzarik eman duzue?

7. Interes-gatazkak ebazteko prozedurarik prestatu duzue?

8. Bertan esku hartutako guztiek interes-gatazkarik ez izateari buruzko adierazpenik bete duzue?

Detekzioa

9. Iruzur-adierazlerik edo alerta-seinalerik (bandera gorriak) zehaztu duzue eta horiek detektatzeko modu onak diren langileei jakinarazi dizkiezue?

10. Datuak aztertzeke edo arriskuak puntuatzeko tresnarik erabiltzen duzue?

11. Badago biderik hala nahi duten guztiek salaketak aurkezteko?

12. Badago salaketak aztertzeke eta zuzenketak proposatzeko ardura duen Unitaterik?

Zuzenketa

13. Iruzurraren eragina ebaluatu eta sistemikotzat edo unean unekotzat jo duzue?

14. Iruzurrak eragindako proiektuak edo horien zatiak kendu dituzue horiek Berreskuratze eta Erresilentziarako Mekanismoak (BEM) finantzatu dituen edo finantzatu behar dituen edo?

Jazarpena

15. Erakunde betearazleari, erakunde erabakitzaileari edo agintaritzaren arduradunari, dagokionaren arabera, gertatutakoak eta hartutako neurriak jakinarazi dizkiezue?

16. Hala dagokionean, herrialde bakoitzaren edo Europako Batasunaren Herri Agintarien edo fiskaltza eta auzitegi eskudunen aurrean zigortzeko moduko egitateak

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

salatu dituzue?

Puntuen guztizko partziala.

Puntu guztiak.

Gehieneko puntuak: 64

Puntu erlatiboak (puntu guztiak/gehieneko puntuak).

Oharra: 4 gehien betetzearen baliokidea da.

III. ERANSKINA: INTERES GATAZKARIK EZAREN AITORPENERAKO EREDUA (IGEA)

Goian aipatutako kontratazio/dirulaguntzaren prozeduran inpartzialtasuna bermatzeko, neuk, behean sinatzen dudana, espedientea prestatzeko eta izapidetzeko prozesuan parte hartzen dudana aldetik, honako hau adierazten dut:

Lehenengoa. Honako informazio hauen berri dudala:

- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Araudiaren (EBren finantza-araudia) 61.3 artikulua "Interes-gatazka" honako hau ezartzen du: "interes-gatazka egongo da eginkizunen egikaritze inpartziala eta objektiboa arriskuan jartzen denean familia, afektibitatea, kidesun politikoa edo nazionala, interes ekonomikoa edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako edozein arrazoiengatik."

- Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 64. artikulua "Ustelkeriaren aurkako borroka eta interes-gatazken prebentzioa" helburua da lehia ez desitxuratzea, prozeduraren gardentasuna bermatzea eta hautagaieta lizitatzaileri guztiei tratu-berdintasuna bermatzea.

- Sektore Publikoaren Araubide Juridikoari buruzko urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23. artikulua "Parte ez hartzea" ezartzen duenez, prozeduran ez dute esku hartu behar "hurrengo paragrafoan adierazitako inguruabarretako batzuk betetzen dituzten administrazioetako agintariek eta langileek", hauek izanik:

1. Kasuan kasuko gaian edo beste batean baldin eta gai horren ebazpenak eragina izan badezake interes pertsonala izatea; sozietate edo erakunde interesdunen bateko administrazioaileak izatea, edo interesdunen batekin ebatzi gabeko auziren bat izatea.

2. Ezkontza-lotura edo antzeko egitatezko egoera izatea, eta laugarren mailako odolkidesun-ahaidetasuna edo bigarren mailako ezkontza-ahaidetasuna izatea interesdunetako edozeinekin, erakunde edo sozietate interesdunen administrazioaileekin eta prozeduran parte hartzen duten aholkulari, legezko ordezkari edo mandatariekin, bai eta bulego profesionala partekatzea edo horiekin elkartuta egotea aholkularitza, ordezkaritza edo mandaturako.

3. Aurreko atalean aipatutako pertsonaren batekin adiskidesun estua edo ageriko etsaitasuna izatea.

4. Dagokion prozeduran aditu edo lekuko gisa parte hartu izana.

5. Zerbitzu-harremana izatea gaian zuzenean interesa duen pertsona fisiko edo juridikoarekin, edo azken bi urteetan hari edozein motatako zerbitzu

Zuiako Udala

Ayuntamiento de Zuia

profesionalak eman izana, edozein egoera edo tokitan”.

Bigarrenena. Ez nagoela EBren Finantza Araudiaren 61.3 artikuluan adierazitako interes-gatazkatzat jo daitekeen ezein egoeratan, eta ez nagoela lizitazio/emakida prozedurari eragin diezaiokeen Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23.2 artikuluko abstentzio-kausarik.

Hirugarrena. Konpromisoa hartzen dudala kontratazio-organoari/ebaluazio- batzordeari jakinarazteko, luzamendurik gabe, interes-gatazkako edozein egoera edoabstentzio-kausa, egoera hori sortzen duena edo eragin dezakeena.

Laugarrena. Badakidala interes-gatazkarik ezaren adierazpena faltsua dela frogatzen bada, aplikatu beharreko araudiak ezartzen dituen diziplina-ondorioak, ondorio administratiboak eta judizialak ekarriko dituela.

Eta hala jasota gera dadin, adierazpen hau sinatzen dut.

Idazkaritzako eginbidea: Jasota geratzen da plan hau osoko bilkuraren ohiko bilkuran onartu zela, 2022ko martxoaren 3an.